

https://domesticsj.ut.ac.ir/article_101249.html

ارتباطات علمی

معرفی گروه مهندسی علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا همدان

| Introduction of Department of Animal Science, Faculty of Agriculture at the Bu-Ali Sina University |

حسین زارع نژاد^{۱*} و علی جعفری^۱

^۱ دانشجوی کارشناسی گروه مهندسی علوم دامی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، البرز، ایران

تاریخچه گروه مهندسی علوم دامی

پیشینه گروه علوم دامی به تأسیس مدرسه عالی کشاورزی در سال ۱۳۴۶ و تدریس درس دامپروری برای دانشجویان این مدرسه برمی گردد. مدرسه عالی کشاورزی در سال ۱۳۵۶ در دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا ادغام گردید. گروه علوم دامی این دانشکده در سال ۱۳۶۲ با نام گروه "دامپروری" توسط آقایان دکتر "محمد مهدی طباطبایی" و مهندس "محمد تقی اخضر" پایه گذاری شد.

اولین گروه دانشجویان در قالب دوره کاردانی امور دامی در سال ۱۳۶۴ پذیرش شدند که پذیرش در این مقطع تا سال ۱۳۷۶ به نام رشته "تکنولوژی تولیدات دامی" ادامه داشت. در سال ۱۳۷۶ اولین دوره دانشجویان کارشناسی علوم دامی در این گروه مشغول به تحصیل شدند که تا حال حاضر ۱۸ دوره پذیرش و ۱۴ گروه از آنان فارغ التحصیل شده‌اند. در سال ۱۳۷۷ دوره کارشناسی ارشد رشته تغذیه دام (با گرایش‌های تغذیه نشخوارکنندگان و تغذیه طیور) با آموزش کارشناسان وزارت جهاد کشاورزی آغاز شد که در سال ۱۳۸۰ اولین دوره کارشناسی ارشد علوم دامی در هر دو گرایش از طریق آزمون سازمان سنجش پذیرش شدند.

*نویسنده مسئول: hosseinzarenezhad@ut.ac.ir

دبیر تخصصی: دکتر امیر مصیب زاده

بخش: تغذیه طیور

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۲/۲۵ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۲/۲۸ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۰۲ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۳/۰۳/۱۵

فرنس دهی: زارع نژاد، ح.، جعفری، ع. معرفی گروه مهندسی علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا همدان. علمی-ترویجی (حرفه‌ای)

دامستیک، ۱۴۰۳؛ ۲۴(۱): ۶۳-۶۶

AnimSSAUT

ادامه تاریخچه گروه مهندسی علوم دامی

اولین دانشجویان کارشناسی ارشد علوم دامی در گرایش اصلاح نژاد دام نیز در سال ۱۳۸۶ پذیرفته شده‌اند. رشته پرورش و تولید طیور نیز از سال ۱۳۹۲ در مقطع کارشناسی ارشد شروع به پذیرش دانشجو کرد. گروه علوم دامی در سال ۱۳۸۶ موفق به اخذ مجوز دوره دکتری تغذیه دام شد که اولین دانشجویان دوره دکتری تغذیه دام و طیور در سال ۱۳۸۷ مشغول به تحصیل شدند. در سال ۱۳۹۱ نیز دوره دکتری اصلاح نژاد دام راه اندازی شد و دانشجویان این گرایش نیز شروع به تحصیل نمودند. در حال حاضر گروه آموزشی علوم دامی با دوازده نفر عضو هیئت علمی (استادیار، دانشیار و استاد) به فعالیت می‌پردازد.

وضعیت کنونی، آتی و آمار تقریبی دانشجویان

در حال حاضر گروه علوم دامی دانشگاه بوعلی سینا با ۱۲ عضو هیئت علمی و تجهیزات آزمایشگاهی در قالب ۴ آزمایشگاه تخصصی و یک مزرعه آموزشی- تحقیقاتی در دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی دانشجو می‌پذیرد. به دلیل توانمندی بالا، بسیاری از فارغ التحصیلان گروه، هم اکنون در دانشگاه‌های دیگر و مراکز تحقیقاتی مشغول به کار شده و برخی دیگر نیز در دوره‌های پسادکتری در دانشگاه‌های مطرح خارج از کشور مشغول به تحقیق و آموزش هستند. برخی کتاب‌های تألیف شده توسط اعضای هیئت علمی گروه به عنوان کتاب‌های مرجع در سایر دانشگاه‌های کشور تدریس می‌شوند و تعداد مقالات منتشر شده توسط اعضای هیئت علمی گروه نیز در بین سایر گروه‌های دانشگاه قابل توجه است. قرارداد انجام

اعضای هیئت علمی گروه

نام	نام خانوادگی	مرتبه علمی	گرایش تخصصی	پست الکترونیکی
احمد	احمدی	استادیار	ژنتیک و اصلاح نژاد دام	ahmadi@basu.ac.ir
حسین	جهانیان	استادیار	تغذیه طیور	jahanian@basu.ac.ir
خلیل	زابلی	استادیار	تغذیه دام	zaboli@basu.ac.ir
پویا	زمانی	استاد	ژنتیک و اصلاح نژاد دام	pzamani@basu.ac.ir
علی اصغر	ساکي	استاد	تغذیه طیور	asaki@basu.ac.ir
داریوش	علی پور	دانشیار	تغذیه دام	alipourd@basu.ac.ir
حسن	علی عربی	استاد	تغذیه دام	aliarabi@basu.ac.ir
فرهاد	غفوری کسبی	دانشیار	ژنتیک و اصلاح نژاد دام	f.ghafouri@basu.ac.ir
عباس	فرح آور	استادیار	فیزیولوژی	a.farahavar@basu.ac.ir
مصطفی	ملکی	دانشیار	تغذیه دام	mmalecky@basu.ac.ir
سارا	میرزائی گودرزی	دانشیار	تغذیه طیور	smirzaie@basu.ac.ir
محمد ابراهیم	نوریان سرور	استادیار	تغذیه دام	m.nooriyansoroor@basu.ac.ir

طرح‌های پژوهشی متعدد با سایر سازمان‌ها و ارگان‌های خارج از دانشگاه منعقد گردیده و برخی در حال انجام است. به طور کلی، تمام تلاش اعضاء گروه در جهت توانمندسازی هر چه بیشتر فارغ التحصیلان رشته علوم دامی در حال تحصیل در این گروه می‌باشد.

با توجه به قرار گرفتن نام دانشگاه بوعلی سینا در جمع دانشگاه‌های موسوم به D8 که در آینده جذب دانشجویان خارجی و تحصیل آن‌ها در این دانشگاه‌ها انجام خواهد شد، گروه علوم دامی دانشگاه نیز با در نظر گرفتن این مسأله خود را برای پذیرش دانشجویان خارجی آماده می‌کند. برای این منظور، تجهیز و گسترش آزمایشگاه‌های گروه از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه با جدیت دنبال می‌شود. توانمندسازی هر چه بیشتر اعضاء هیئت علمی گروه نیز از طریق اعزام اعضاء هیئت علمی به دانشگاه‌های مطرح خارجی جهت سپری کردن دوره‌های پژوهشی نیز در اولویت کاری گروه قرار دارد. از دیگر اولویت‌های گروه، کسب مجوز راه اندازی دوره کارشناسی ارشد فیزیولوژی دام از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

در حال حاضر، در مجموع ۱۵۳ دانشجو در گروه علوم دامی در حال تحصیل هستند که از این تعداد، ۷۵ دانشجو در مقطع کارشناسی، ۵۵ دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد (چهار گرایش ژنتیک و اصلاح نژاد دام، تغذیه نشخوارکنندگان، تغذیه طیور و پرورش و مدیریت تولید طیور) و ۲۳ دانشجو در مقطع دکتری تخصصی (سه گرایش تغذیه نشخوارکنندگان، تغذیه طیور و ژنتیک و اصلاح نژاد دام) مشغول به تحصیل هستند.

مدیریت گروه

دکتر احمد احمدی

زمینه کاری: ژنتیک و اصلاح نژاد دام

مرتبه علمی: استادیار

- ورود به رشته تکنولوژی تولیدات دامی در دانشگاه بوعلی سینا: بهمن ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۳
- فوق دیپلم یا کاردانی تکنولوژی تولیدات دامی: بهمن ۱۳۷۳
- شرکت در کارشناسی ناپیوسته و قبولی در دانشگاه تهران: بهمن ۱۳۷۵
- فارغ التحصیل از دانشگاه تهران: مهر ۱۳۷۶ تا تیر ۱۳۷۹
- کارشناسی ارشد دانشگاه تبریز: سال ۱۳۷۹
- قبولی در دکتری دانشگاه تهران: سال ۱۳۸۵
- فرصت مطالعاتی: دانشگاه آرهوس دانمارک
- فارغ التحصیلی در مقطع دکتری تخصصی دانشگاه تهران: سال ۱۳۹۰

* آدرس ایمیل: ahmadi@basu.ac.ir

مقاطع تحصیلی در گروه مهندسی علوم دامی

گرایش	مقطع تحصیلی
علوم دامی	کارشناسی
اصلاح دام	کارشناسی ارشد
تغذیه نشخوارکنندگان	کارشناسی ارشد
تغذیه طیور	کارشناسی ارشد
پرورش و مدیریت تولید طیور	کارشناسی ارشد
ژنتیک و اصلاح نژاد دام	دکتری تخصصی
تغذیه طیور	دکتری تخصصی
تغذیه نشخوارکنندگان	دکتری تخصصی

امکانات پژوهشی و آزمایشگاه‌های گروه علوم دامی

آزمایشگاه تغذیه دام

توانمندی‌ها

- ۱) برگزاری واحدهای عملی درس تغذیه در مقطع کارشناسی که شامل تعیین ترکیب شیمیایی مواد خوراکی شامل اندازه‌گیری ماده خشک، خاکستر خام، الیاف خام، پروتئین خام و چربی خام می‌باشد. همچنین شناسایی مواد خوراکی مورد استفاده در تغذیه دام و طیور نیز انجام می‌شود. ۲
- ۲) انجام پایان نامه‌های دانشجویی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی شامل: آنالیز تقریبی مواد خوراکی و جیره‌های آزمایشی، تعیین قابلیت هضم مواد مغذی به روش گاز تست بخش تغذیه دام عمدتاً به بررسی میکروبیولوژی شکمبه شامل جداسازی و شناسایی باکتری‌های موجود در شکمبه، همچنین مطالعه اثر افزودنی‌های غذایی و اسانس‌های گیاهی بر عملکرد دام و نیز به روش آزمایشگاهی می‌باشد. در این آزمایشگاه نیز بررسی اثرات مواد معدنی بر عملکرد و سیستم ایمنی دام مورد بررسی قرار می‌گیرد.

آزمایشگاه تغذیه طیور

توانمندی‌ها

۱) برگزاری واحدهای عملی دروس مربوط به مقطع کارشناسی شامل تشریح طیور، آنالیز صفات کمی و کیفی تخم مرغ
۲) انجام پایان‌نامه‌های دانشجویی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی شامل: آنالیز صفات کمی و کیفی تخم مرغ، غنی نمودن، تزریق درون تخم مرغ، جوجه کشی و بررسی مرفولوژی روده باریک در آزمایشگاه طیور انجام می‌شود. همچنین در زمینه Early feeding, Feeding in-vivo, اثرات مفید فیبر در تغذیه طیور، استفاده از نانوذرات (آهن و نقره) و ساخت نانوذرات با همکاری دانشکده شیمی از جمله کارهایی است که در زمینه تغذیه طیور انجام شده است.

آزمایشگاه فیزیولوژی دام

توانمندی‌ها

در آزمایشگاه فیزیولوژی دام پیگیری‌های لازم جهت تهیه امکانات مورد نیاز برای اجرای پروژه‌های تحقیقاتی در زمینه فیزیولوژی دام به ویژه در بخش تولیدمثل صورت گرفته است. امید است با فراهم شدن تجهیزاتی از قبیل تانک ازت، میکروسکوپ نوری و چند قلم مواد آزمایشگاهی، بتوان در زمینه قابلیت فریز اسپرم حیوانات مزرعه‌ای پروژه‌های تحقیقاتی را تعریف و اجرا نمود. در ضمن امکانات فعلی آزمایشگاه به شرح زیر است: ۱- لوازم جراحی و نمونه‌برداری از اندام‌های مختلف دام ۲- واژن مصنوعی و اسپوکولوم برای دام‌های بزرگ و کوچک ۳- پنس بوردیزو و دماغگیر جهت اخته کردن و مهار دام ۴- اسکلت آموزش گوسفند و اسکلت برخی از بخش‌های مختلف دام‌ها.

آزمایشگاه ژنتیک مولکولی

توانمندی‌ها

آزمایشگاه ژنتیک مولکولی واقع در ساختمان جدید دانشکده کشاورزی از سال ۱۳۹۰ راه اندازی شده است و در آن امور مربوط به ژنتیک مولکولی مانند استخراج DNA و بارگذاری ژل افقی و عمودی انجام می‌شود. انجام فعالیت‌هایی مانند PCR و تصویربرداری از ژل در این آزمایشگاه نیازمند تجهیز بیشتر آزمایشگاه یاد شده است.

مزرعه آموزشی پژوهشی عباس‌آباد

توانمندی‌ها

بخش دامپروری مزرعه آموزشی پژوهشی عباس‌آباد دارای سالن تحقیقاتی پرورش جوجه گوشتی، سالن تحقیقاتی نگهداری مرغ تخمگذار، سالن پرورش بلدرچین و نیز دو سالن تحقیقاتی پرواربندی دام و یک سالن دارای قفس متابولیکی برای اندازه گیری قابلیت هضم است. بخش دامپروری مزرعه دارای یک گله بز داشتی نیز هست.

منبع

سایت گروه مهندسی علوم دامی دانشگاه بوعلی سینا همدان
(<https://basu.ac.ir/web/agr/as>)

با سپاس از

جناب آقای مهندس دانیال نیکزاد دانشجوی مقطع دکتری
تخصصی ژنتیک و اصلاح‌نژاد دام و طیور دانشگاه بوعلی سینا
همدان، که ما را در تکمیل و تصحیح اطلاعات یاری کردند.

Publisher Note

Animal Science Students Scientific Association, Campus of
Agriculture and Natural Resources at the University of Tehran

Submit Your Manuscript:

https://domesticjsj.ut.ac.ir/contacts?_action=loginForm